

وقتی همه اسلحه داشته باشند...

سه رویداد را از میان صدها رویدادی را که سال گذشته و امسال در کشورمان رخ داد بازگو می‌کنیم:

● پس از آن که متهمین به قتل مدیر عامل یک شرکت که در دفتر کار خود در خیابان شهید بهشتی تهران به قتل رسیده بود، دستگیر شدند، معلوم شد آنها دو قبضه اسلحه کمری کوچک در اختیار داشته‌اند. این متهمین زن و شوهر، و هر دو دانشجوی هستند.

● مأموران گشت نیروی انتظامی در منطقه‌ای نزدیک به نمایشگاه بین‌المللی تهران به چند جوان مشکوک شدند و پس از آنکه آنان را مورد بازرسی قرار دادند، از یکی از آنها یک قبضه اسلحه کمری کشف کردند. صاحب اسلحه به داخل اتومبیل نیروی انتظامی هدایت شد تا به پاسگاه انتقال یابد، اما او اسلحه دیگری را که در جای خاصی از لباسش مخفی کرده بود بیرون آورد و به سوی مأموران آتش گشود و آنها را به شهادت رساند.

● ساعت ۸/۴۰ روز پنجشنبه ۲۳ اردیبهشت مرد جوانی با یک اسلحه کمری به بانک ملی شعبه کلاهدوز تهران دستبرد زد و بالغ بر ۱۱ میلیون تومان را از صندوق بانک ربود و با یک سواری گالانت قرمز که متعلق به یکی از مشتریان بانک بود از محل فرار کرد.

اگر فقط به اخباری که در صفحات حوادث روزنامه‌ها چاپ می‌شود رجوع کنیم، متوجه یک موضوع نگران کننده می‌شویم؛ این موضوع که در بزهکاری‌های رو به تزاید کشورمان استفاده از سلاح گرم مداوماً بیشتر می‌شود، حال پرسش این است: این سلاح‌ها از کجا می‌آید؟ چگونه است که دو دانشجو یا یک جوان ولگرد می‌توانند به نوعی از اسلحه که به راحتی قابل اختفا در لباس، و حمل به این سو و آن سواست،

و به دنبال درخواست رهبران انقلاب برای بازپس دادن این سلاح‌ها عده زیادی از مردم انواع اسلحه‌ای را که در اختیار داشتند، به سازمان‌های مسئول تحویل دادند. اما عده‌ای فرصت طلب و ماجراجو که خود را در صفوف مردم جا زده

دسترسی یابند؟

چرا باندهای تبهکاری که پیش‌تر از سلاح‌های سرد استفاده می‌کردند، اکنون غالباً مسلح به سلاح‌های گرم، آن هم از انواع کوچک و قابل اختفای آن هستند؟

استفاده از اسلحه گرم در اعمال جنایتکارانه قبلاً هم در کشورمان سابقه داشته است، ولی سلاح‌های مورد استفاده بزهکاران از انواع بزرگ، و نوع جنگی آن بوده است.

می‌دانیم پس از فروپاشی رژیم گذشته و اشغال پادگان‌های ارتش، شهربانی و ژاندارمری به وسیله نیروهای انقلابی مقادیر زیادی اسلحه به دست مردم افتاد. پس از تثبیت نظام انقلابی،

بودند، سلاح‌ها را نگه داشتند و مخفی کردند. از آن پس، هزار چند گاهی، یک یا چند قبضه از همین سلاح‌ها از مخفی‌گاه‌ها بیرون آورده می‌شد تا در اعمال بزهکارانه مورد استفاده قرار گیرد.

قاچاق مواد مخدر یک عامل دیگر برای ورود اسلحه به جامعه ما بوده است. قاچاقچیان مواد مخدر برای رودررویی با نیروهای انتظامی همواره به انواع اسلحه گرم مجهز بوده‌اند. گروهی از آنها، پس از تحویل مواد مخدر به مقاصد مورد نظر، سلاح‌های خود را در بازار سیاه به خواهندگان آنها می‌فروخته‌اند و همین سلاح‌ها در بانک زنی، راهزنی مسلحانه و اعمال

برای حفظ دارایی و جان خود، از مشتریان
فروشندهگان اسلحه قاچاق هستند.

رابطه اسلحه و خشونت

اسلحه گرم فقط برای ارتکاب اعمال
بزهکارانه مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، اما
نسبتی غیر قابل انکار بین وفور سلاح و میزان
جنایات و خشونت‌های سازمان یافته وجود
دارد. آخرین نمونه آن جنایت هولناک دو
نوجوان در یک مدرسه شهر دنور در ایالت
کلرادوی آمریکا است که یک قتل عام واقعی
بود. آمار زیر نیز رابطه بین وفور اسلحه در
جامعه با میزان جنایات را نشان می‌دهد.

در سال ۱۹۹۶ دو نفر در نیویورک پانزده
نفر در ژاپن، سی نفر در انگلستان، ۱۰۶ نفر در
کانادا، ۲۱۱ نفر در آلمان و ۹۳۹ نفر در آمریکا
با سلاح کمری به قتل رسیده‌اند. بررسی سال
۱۹۹۷ نشان داد که نسبت مرگهای مربوط به
استفاده از سلاح گرم در بین کودکان آمریکایی
زیر پانزده سال تقریباً شانزده برابر بیشتر از
مجموع ۲۵ کشور صنعتی دیگر است. هر سال
در آمریکا حدود ۳۵۰۰۰ نفر با سلاح گرم
کشته می‌شوند. و طبق آمار انتشار یافته از سوی
سازمان‌های رسمی آمریکا دویست میلیون
قبضه اسلحه در اختیار مردم عادی این کشور
است!

طبق نظر FBI تقریباً از هر سه مورد قتل،
سرقت و ضرب و جرح‌های شدید گزارش شده
یکی با سلاح گرم انجام شده است که حدود نیم
میلیون حادثه را در سال تشکیل می‌دهد.

ریشه یابی و چاره‌جویی

نیروی انتظامی به عنوان مهم‌ترین نهاد
مسئول حفظ امنیت جامعه امکاناتی ناکافی دارد،
لذا دور از انصاف خواهد بود اگر بخواهیم تقصیر
افزایش انواع بزهکاری‌ها، از جمله افزایش
فاسق‌های اسلحه را ناشی از کم‌کاری این نیرو
بگذاریم. بنابراین افزایش امکانات نیروی
انتظامی، و بالا بردن انگیزه پرسنل آن از طریق
افزایش حقوق و مزایای ایشان به میزانی که
حداقل معیشت آنها را تأمین می‌کند، یکی از
ضروری‌ترین کارهایی است که باید برای

● در نواحی مرزی

می‌توان حتی با

پرداخت ۱۰ هزار تومان

یک قبضه اسلحه

کوچک با یک خشاب

مشنگ خریداری کرد.

عرضه کالا رونق نخواهد گرفت و آن هم کالایی
چون اسلحه که خریدار و فروشنده هر دو در
معرض گرفتاری در دام قانون هستند.

اما قیمت‌ها در این بازار چگونه تعیین
می‌شود؟

- قیمت این نوع سلاح‌ها بستگی به عوامل
مختلفی دارد. از جمله این که نو باشد یا کهنه،
شلیک کرده باشد یا نه، در ایران شلیک شده
باشد یا در خارج ایران، سفارشی باشد یا معمولی
و...

تحقیقات گزارشگران ما نشان می‌دهد در
حال حاضر قیمت یک قبضه اسلحه کمری
کوچک همراه با یک خشاب فشنگ از نوع
غیرسفارشی بین ۶۰ تا ۳۰۰ هزار تومان است.
قیمت همین اسلحه در صورت سفارشی بودن
۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان است. باید توضیح داده
شود که مراد از سفارشی بودن اسلحه مربوط به
ساخت آن نیست، بلکه ناظر بر این است که فرد
خواهان با فروشندهگان تماس می‌گیرد. اگر از بین
اسلحه‌هایی که در اختیار آنان قرار دارد یکی را
انتخاب کند، قیمت‌های ۶۰ تا ۳۰۰ هزار تومانی
رامی‌پردازد. اما اگر خواهان اسلحه‌ای مخصوص
باشد که تهیه آن مستلزم خطرپذیری بیشتر
برای قاچاقچیان است آنگاه باید رقمی بین ۶۰۰
تا ۷۰۰ هزار تومان بپردازد.

خریداران اسلحه هم فقط افراد بزهکار
نیستند، تحقیقات نشان داده که افراد متمتع هم

بزهکارانه دیگر مورد استفاده قرار می‌گرفته
است. این سلاحها نیز عمدتاً از نوع جنگی
(کلاشینکوف، ژ. ث. ث - انواع تیربار و...) بوده، و
هست.

اما اخیراً استفاده از سلاحهای کوچک
(کوچکتر از گولت) رواج روزافزون و
نگران‌کننده‌ای پیدا کرده است. این نوع سلاحها
نه از سلاحهای تاراج شده از پادگانها در ۲۲
بهمن ۱۳۵۷ است، و نه از انواع سلاحهای مورد
استفاده قاچاقچیان مواد مخدر...

فقط ۶۰ هزار تومان

این نوع سلاحها از کدام منبع تأمین می‌شود
و نحوه عرضه آن به متقاضیان چگونه است؟
گزارشگران نشریه در حد توان خود
کوشیدند برای این پرسشها پاسخی بیابند. نتیجه
پس‌گیری‌های آنها نشان داد این سلاحها از
مناطق مرزی وارد کشور می‌شود. نه فقط از
مرزهای شرقی، که از مرزهای غربی هم!

یک فرد مطلع می‌گفت علاوه بر قاچاق مواد
مخدر در مرزهای شرقی، اخیراً قاچاق
سلاحهای کوچک هم رواج یافته است. این
قاچاقچیان گاهی مردم عادی هستند که دستی
هم در قاچاق مواد مخدر ندارند... آنها کالاهایی
را که در آن سوی مرزهای مشترک ما با
پاکستان و افغانستان خواهان دارد از مجاری
غیرمجاز به آن سوی مرز حمل می‌کنند و در
بازگشت علاوه بر کالاهای دیگر گاهی دو - سه
قبضه اسلحه کوچک که به راحتی قابل اختفا
باشد، همراه می‌آورند.

در مرزهای کوهستانی غربی (از آذربایجان
غربی گرفته تا کردستان) نیز همین روند اخیراً
یاب شده است.

بدین ترتیب ملاحظه می‌شود که یک تحفه
شوم کشورهای جنگ‌زده (افغانستان و عراق) و
یا درگیر بحران (پاکستان) برای ما همین ورود
سلاحهای کوچک است. البته نباید عامل فقر و
محرومیت مرزنشینان ایرانی را هم در گسترش
این روند از یاد برد.

افزایش ورود این نوع سلاحها در عین حال
نشان دهنده وجود تقاضا هم هست، زیرا طبق
یک قاعده ساده اقتصادی تا تقاضایی نباشد،

افزایش ضریب امنیت جامعه انجام شود. اما حتی اگر این هدف هم تحقق یابد باز نمی توان اطمینان داشت رواج روزافزون بزهکاری، و از جمله تمایل به تهیه اسلحه و استفاده از آن، متوقف شود.

بزهکاری ریشه در عوامل مختلفی دارد که مجال پرداختن به آنها در این گزارش نیست. اما به طور گذرا اشاره می کنیم که تربیت خانوادگی، عوامل اجتماعی، فقر و محرومیت، نابرابریهای اجتماعی، تبعیض و فشارهای روانی از جمله مهم ترین عواملی است که افراد را به سوی خشونت، خلافکاری و رفتارهای ضد قانون و نظم سوق می دهد.

جامعه ما با بحران اقتصادی و بی کاری مواجه است. اگر برای زفع این بحرانها چاره اندیشی نشود، نیرومندترین نیروی انتظامی و کارآترین سازمان های قضایی نیز نمی توانند مانع رشد بزهکاری و جنایت شوند.

در زمینه همین قاچاق اسلحه، اگر برای مرزنشینان حداقلی از امکان اشتغال و معیشت فراهم شود، آنان هرگز آزادی و جان خود را به خطر نخواهند انداخت تا با وارد کردن اسلحه زندگی خود را اداره کنند.

در نواحی غیرمرزی نیز اگر امکان اشتغال وجود داشته باشد، جوانان و همچنین نان آوره های خانواده ها با فشارهای اجتماعی گوناگون مواجه نباشند، بسیاری از ایشان حتی فکر تهیه اسلحه، بانک زنی، سرقت مسلحانه، آدم ربایی، اخاذی و... را به مخیله خود خطور نخواهند داد.

کشور ما شاهد ورود سالانه ۸۰۰ هزار نیروی جدید به بازار کار است و آن گونه که دکتر نیلی معاون سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده، اگر بخواهیم سطح بیکاری حتی در همین سطح کنونی حفظ شود، باید در طول اجرای برنامه سوم توسعه چهار میلیون شغل ایجاد کنیم. این واقعیت و واقعیات بسیار دیگر باید در ریشه یابی علل افزایش تجارت پنهان اسلحه در کشور مدنظر قرار گیرد.

گزارش را با ذکر دو نمونه از جنایاتی که با استفاده از اسلحه رخ داده آغاز کردیم. در هر دو مورد جوانان عامل ارتکاب جنایات بوده اند. با

• فریداران اسلحه غیرمجاز فقط بزهکاران نیستند. ثروتمندان هم برای حفظ دازایی و دفاع از بان خود اسلحه غیرمجاز می فرزند.

۱۷ فروردین ۷۸

... در مانور فجر دو قبضه اسلحه و ۱۰ کیلوگرم تریاک از سارقین بدست آمد.

۱۸ فروردین ۷۸

یک نامادری در یکی از روستاهای فومن به دست پسرخوانده خود کشته شد. علیرضا شیرین پور ۱۷ ساله با یک قبضه اسلحه شکاری نامادری خود حوریه وردی نژاد ۲۹ ساله را هدف گلوله قرار داد.

۱۸ فروردین ۷۸

به گفته فرمانده نیروی انتظامی فارس از منزل دو تن از سوداگران مرگ ۶ قبضه کلاشینکوف، دو اسلحه کمری، یک دستگاه تیربار و یک دستگاه آر پی جی به دست آمد.

۲۳ فروردین ۷۸

سه مرد مسلح ساعت ۹/۱۰ صبح روز یکشنبه موجودی بانک ملت شعبه کیهان شهر کرمانشاه را سرقت کردند. دزدان با جوراب صورت خود را پوشانده بودند.

۲۴ فروردین ۷۸

روابط عمومی عقیدتی سیاسی ناحیه انتظامی آذربایجان غربی اعلام کرد یک مرد مسلح برای سرقت پول بانک ملی شعبه بولوار شیخ تبه در ساعت اداری وارد بانک شد... او صورت خود را با جوراب پوشانده بود.

۲۵ فروردین ۷۸

سه جوان مسلح که چهره های خود را با نقاب پوشانده بودند عصر روز دوشنبه به بانک ملت هجوم بردند و پس از مضروب کردن کارکنان بانک و سرقت پول موفق به فرار شدند.

اول اردیبهشت ۷۸

فرمانده ناحیه انتظامی آذربایجان غربی اعلام کرد: یک باند سرقت مسلحانه که در جاده های روستایی ارومیه - سلماس اقدام به سرقت می کردند دستگیر شدند وی همچنین از دستگیری چند نفر در استان که با تهدید و به صورت مسلحانه به اخاذی از افراد متمکن اقدام می کردند ذکر کرد.

در یک مورد دیگر در شهر ارومیه یکی از افراد پولدار این شهر در دو نوبت با بمب دستی و در یک مورد با تیراندازی مستقیم مورد تهدید و اخاذی قرار گرفت. □

ذکر چند نمونه دیگر از جنایاتی که با استفاده از اسلحه گرم انجام شده گزارش را به پایان می بریم و هشدار می دهیم اگر به این پدیده توجه جدی نشود، روزی خواهد رسید که همه به فکر تهیه اسلحه باشند: عده ای برای ارتکاب جرم، و عده ای برای حراست از جان و مال خود. در چنان روزی تکرار حادثه های نظیر آنچه در یک دبیرستان شهر دنور رخ داد، در ایران نیز دور از انتظار نخواهد بود:

طی دو ماه اخیر بیش از ده سرقت مسلحانه از جواهرفروشی ها و بانکها در تهران و شهرستانها انجام گرفته. در این میان یک سرقت مسلحانه نیز از یک پمپ بنزین در حوالی آبیگ قزوین انجام گرفت.

مدتی قبل نیز سرقت مسلحانه ای از یک جواهرفروشی در خیابان قائم مقام فراهانی انجام شد که پس از مضروب کردن صاحب جواهرفروشی مقدار قابل توجهی طلا و جواهر به سرقت رفت.

۱۵ فروردین ۷۸

... دختر مقتول ضمن اعتراف به قتل پدر گفت: او را با اسلحه شکاری به قتل رسانده است.